

ENFÒMASYON POU SANTE PIBLIK

Maladi menengokosi

Massachusetts Department of Public Health, 305 South Street, Jamaica Plain, MA 02130

Kisa maladi menengokosi ye ?

Maladi menengokosi se yon maladi ki vini avèk enfeksyon poutèt bakteri *Neisseria meningitidis*. Gen de gwo kalite maladi menengokosi: Menenjit menengokòk ak menengokosemi. Menenjit menengokòk se yon enfeksyon nan vyann (ki rele "menenj") ki toutotou sèvo ak zo nan rèldo a. Menengokosemi se yon enfeksyon nan san epi ki ka nan lòt pati nan kò a tou.

Kisa *Neisseria meningitidis* ye ?

Neisseria meningitidis se bakteri ki an jeneral nan gòj ak nen moun. Apeprè 5 a 15% moun gen bakteri sa yo san yo pa janm malad. Moun sa yo rele "vektè". Moun ki vektè sèlman gen bakteri yo pou yon ti tan. Abityèlman, bakteri a ale e moun sa yo ka apre sa gen plis rezistans kont enfeksyon. Li pa fasil pou bakteri a antre nan san epi nan vyann ki toutotou zo nan rèldo ak sèvo a, epi fè moun lan gen gwo maladi grav.

Kijan bakteri a pwopaje ?

Se nan saliv (krache) ke bakteri a pwopaje moun a moun. Pou bakteri a pwopaje se pou krache moun ki gen enfeksyon an nan kontak pre avè w. Kontak pre vle di aktivite tankou bo, bwè nan menm gode, sèvi ak menm bagay yo pou manje/ bwè, oubyen fimenm menm sigarèt ak yon moun ki gen enfeksyon an; ou ankò pa pi lwen pase 3 a 6 pye de yon moun k ap tous le osnon estène e ki gen enfeksyon an.

Kijan dyagnostik maladi menengokosi a fèt ?

Moun ki gen siy ak sentòm maladi a gen dyagnostik la poutèt bakteri k ap grandi nan dlo rèldo yo (menenjit) oubyen nan san yo (menengokòk) nan laboratwa. Li ka pran jiska 72 èdtan anvan nou gen rezulta tès yo. Pafwa ka gen yon dyagnostik pi bonè ki fèt dapre egzamen nan mikwoskòp dlo rèldo yon moun. Pafwa dyagnostik preleminè a fèt dapre siy ak sentòm yo anvan rezulta analiz laboratwa yo disponib.

Ki siy ak sentòm maladi a ?

Menenjit menengokòk:

Siy ak sentòm yon menenjit ka gwo lafyèv, kou rèd, maltèt, kèplen, vomi, epi/osnon konfizyon mantal ki parèt toudenkou. Chanjman nan konpòtman tankou konfizyon, anvi dòmi epi pwoblèm pou leve nan dòmi, tout se sentòm maladi sa a. Ka gen yon gratèl tou, souvan sou men ak pye. Sou tibebe, sèl siy maladi sa a ka tibebe a ka gen plis fatig oubyen li ka rechiya pi plis, epi l manje mwens pase jan li manje abityèlman. Tibebe ki gen menenjit ka gen yon lafyèv, men se pa yon siy fyab pou maladi. Nenpòt moun ki gen sentòm sa yo sipoze konsilte tousyit avèk yon doktè.

Menengokòk:

Siy ak sentòm yon menengokòk ka gwo lafyèv, frison epi feblès epi fatig ki parèt toudenkou. Ka gen yon gratèl tou, souvan sou men ak pye. Nenpòt moun ki gen sentòm sa yo sipoze konsilte tousyit avèk yon doktè.

Ki tretman ki gen pou maladi sa yo ?

Tretman pou moun ki soufri menenjit menengokòk ak menengokosemi fèt avèk antibiotik. Moun ki, nenpòt lè, te vin pre yon moun nan de semèn anvan moun sa a vin malad, dwe pran antibiotik tou. Tretman

prekosyon kont maladi pou tout moun ki te vin pre moun malad la dwe pou li kòmanse san mize, men li ta pi bon si l kòmanse nan 24 è ki syiv dekouvèt sitiyasyon an.

Pouki pou moun ki vin pre moun malad dwe resevwa tretman ?

Vin pre yon moun ki soufri maladi menengokòk sipoze resevwa antibiotik poutèt bakteri ki lakòz maladi a ka pwopaje depi sou moun ki malad ale sou lòt moun depi saliv (kracha) moun malad la ale sou yon moun ki pa malad. Antibiotik yo ap touye bakteri a epi ap anpeche moun k ap pran antibiotik yo vin malad.

Èske gen yon vaksen k ap ede m pa malad ?

Wi, gen aktyèlman 2 kalite vaksen disponib ki pwoteje kont 4 nan pri gwo 13 sewogwoup (sougwoup) *Neisseria meningitidis* ki lakòz gwo maladi grav. Vaksen polisakarid menengokòk gen otorizasyon pou 1 itilize pou moun ki gen 2 an epi ki pi gran. Gen de vaksen asosye menengokòk ki gen pèrmi pou yo sèvi. Menactra® otorize pou itilizasyon sou moun ki gen ant 9 mwa a 55 an. Menveo® otorize pou itilizasyon sou moun ki gen ant 2 a 55 an. Vaksen menengokòk sipoze ofri pwoteksyon pou apeprè 5 an.

Vaksen menengokòk rekòmande pou timoun ki gen 11 a 12 an. Kounye a, elèv ki gen ant 16 a 18 an sipoze resevwa swa yon dòz rapèl oswa premye dòz medikaman an si yo pa t janm pran vaksen an anvan. Li rekòmande tou pou elèv ki nan premye ane inivèsite ak lòt elèv ki enskri premye fwa e ki dòmi nan dòtwa epi ki pa janm pran vaksen an, resevwa vaksen menengokòk la. Vaksen menengokòk ak dòz rapèl yo rekòmande pou gwoup ki nan gwo risk epi pou nenpòt moun ki gen domaj nan larat yo oubyen kote doktè te retire larat yo, moun ki gen mank pwoteyin konpleman ki pèsiste (yon pwoblèm iminitè moun erite), enfeksyon VIH, moun ki pral vwayaje nan peyi kote maladi menengokosi a òdinè anpil, mikwobyolojis ak moun ki ta ka ekspoze nan yon parisyon maladi menengokosi.

Lwa leta Massachusetts mande pou tout elèv ki enskri premye fwa nan inivèsite epi nan lekòl nan klas 9 a 12, ki pral abite nan dòtwa oubyen lòt lojman avèk plizyè lòt moun, ki gen pèmi oubyen ke lekòl oubyen inivèsite a otorize, pou resevwa vaksen menengokòk oubyen siyen non sou yon dokiman ki di yo pa vle resevwa vaksen an. Pou plis ransèyman sou obligasyon sa a gade nan dokiman MDPH la ki rele "*Enfòmasyon sou maladi ak vaksen menengokosi epi dokiman pou elèv rezidans lekòl ak inivèsite yo ki refize pran vaksen an.*"

Kisa pou m fè si m vin pre yon moun ki soufri maladi menengokosi ?

Si w te vin pre yon moun ki soufri maladi menengokosi se pou w rele doktè a epi resevwa yon antibiotik. Si w te vin pre yon moun ki malad, san w pa t gen kontak pre avè l, se pou w konnen sentòm maladi a epi rele doktè a tousyt zi w gen okenn nen sentòm sa yo.

Èske gen lè pou m pa pran antibiotik apre m te kontak pre avèk yon moun ki soufri menenjit ?

Wi. Gen diferan jèm, tankou lòt bakteri ak viris, ki bay menenjit. Se pa tout kalite menenjit ki mande pou moun ki gen kontak pre avèk malad la syiv tretman. Si w gen kesyon sou menenjit oubyen sou kontak ou te gen avèk yon moun ki malad, se rele pou w rele doktè a.

Ki kote mwen ka jwenn plis enfòmasyon ?

- Nan men doktè a
- Depatman Sante Piblik nan Leta Massachusetts, divizyon epidemyoloji ak vaksinasyon swa nan (617) 983-6800 oswa gratis nan (888) 658-2850 oubyen nan sit entènèt MDPH la nan <http://www.mass.gov/dph>
- Depatman sante piblik lokal (nan anyè telefòn lan nan seksyon gouvènman an)